

Secretarissen-generaal

**Directeur-generaal
Organisatie
Bedrijfsvoering Rijk**
Directie Faciliteiten,
Huisvestings- en Inkoopbeleid
Rijk

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon

circulaire

Datum
3 augustus 2015

Kenmerk
2015-0000428359

Onderwerp	Grensbedragen voor procedures Aanbestedingswet 2012 onder de drempelwaarde
Doelstelling	Informatie en bekendmaking van beleid
Juridische grondslag	Artikel 2 Coördinatiebesluit organisatie bedrijfsvoering rijksdienst 2011
Relaties met andere circulaire's	Deze circulaire vervangt Circulaire nr. 2014-0000660935, d.d.17 december 2014
Ingangsdatum	1 september 2015

INLEIDING

In de Aanbestedingswet 2012 wordt een aantal aanbestedingsprocedures onderscheiden volgens welke aanbestedende diensten hun opdrachten in de markt kunnen zetten. Voor de opdrachten met een waarde onder de Europese drempels zijn dat de meervoudig onderhandse procedure (art. 1.14) en de nationale aanbesteding (art. 1.11). Naast de expliciet in de Aanbestedingswet 2012 benoemde procedures, zij in dit verband ook nog gewezen op de mogelijkheid opdrachten enkelvoudig onderhands (één-op-één) aan een leverancier te gunnen. Deze circulaire bepaalt op basis van de waarde van de opdracht, welke procedure in een concreet geval de aangewezen procedure is.

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Tabel grensbedragen en aangewezen procedures

Datum
3 augustus 2015
Kenmerk
2015-0000428359

Soort opdracht	Grensbedrag exclusief BTW	Aangewezen procedure
Levering of dienst	Tot € 33.000,--	Enkelvoudig onderhandse (één-op-één) gunning
	Vanaf 33.000,-- tot € 50.000,--	Enkelvoudig onderhandse (één op één) gunning, OF
		Meervoudig onderhandse procedure art. 1.14 Aanbestedingswet 2012
	Vanaf € 50.000,-- tot de drempelwaarde	Meervoudig onderhandse procedure, art. 1.14 Aanbestedingswet 2012
	Met een duidelijk grensoverschrijdend belang, Art. 1.7, lid b en c en 1.9, derde lid, sub b jo 1.18, art. 2.39, derde lid Aanbestedingswet 2012	Nationale aanbesteding (publicatie), art. 1.11 Aanbestedingswet 2012
Werk	Tot € 150.000,--	Enkelvoudig onderhandse (één-op-één) gunning
	vanaf € 150.000,-- tot € 1.500.000,--	Meervoudig onderhandse procedure, art. 1.14 jo art. 1.22 Aanbestedingswet 2012 jo art. 11 Aanbestedingsbesluit
	Met een duidelijk grensoverschrijdend belang, Art. 1.7, lid b en 1.9, derde lid, sub b jo 1.18 Aanbestedingswet 2012.	Nationale aanbesteding (publicatie), art. 1.11, jo art. 1.22 Aanbestedingswet 2012 jo art. 11 Aanbestedingsbesluit
	Vanaf 1.500.000,-- tot de drempelwaarde	Nationale aanbesteding (publicatie), art. 1.11 jo art. 1.22 Aanbestedingswet 2012 jo art. 11 Aanbestedingsbesluit

MOTIVERINGSPLICHT

Artikel 1.4, lid 3 Aanbestedingswet 2012, verplicht de aanbestedende dienst op schriftelijk verzoek van een ondernemer de keuze te motiveren voor de wijze waarop de aanbestedende dienst volgens art. 1.4, lid 1, sub a. voornemens is de overeenkomst tot stand te brengen. Voor opdrachten onder de Europese drempelwaarde kan de aanbestedende dienst voor deze motivering volstaan met te verwijzen naar de Circulaire, met uitzondering van:

- a. de keuze van de procedure voor opdrachten met een waarde tussen €33.000,-- en €50.000,--;
- b. de keuze van de procedure afwijkend van de procedures genoemd in de Circulaire voor opdrachten met een waarde tot 33.000,-- en vanaf 50.000,-- tot aan de Europese drempelwaarde.

De aanbestedende dienst motiveert in deze gevallen zijn keuze op basis van de in de Gids Proportionaliteit vermelde aspecten, te weten: de omvang van de opdracht, de transactiekosten voor de inschrijvers en de aanbestedende diensten, het aantal potentiële inschrijvers, het gewenste eindresultaat, de complexiteit van de opdracht, het type van de opdracht en het karakter van de markt, en legt deze vast in het inkoopdossier. Deze motivering wordt een ondernemer op grond van artikel 1.4, derde lid Aanbestedingswet 2012 op diens schriftelijk verzoek verstrekt.

UITZONDERINGEN

De Circulaire heeft geen betrekking op de in de Aanbestedingswet 2012 genoemde uitgezonderde opdrachten van artikel 2.23 en 2.24 en de zogenoemde B-diensten.

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

TOT SLOT

Ik verzoek u de inhoud van deze Circulaire binnen uw departement ruime bekendheid te geven aan een ieder die is betrokken bij het toepassen van de Aanbestedingswet 2012.

Datum

3 augustus 2015

Kenmerk

2015-0000428359

De Circulaire wordt gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl.

De minister voor Wonen en Rijksdienst,
namens deze,

Simone Roos
Directeur-generaal Organisatie en Bedrijfsvoering Rijk

Toelichting bij gewijzigde circulaire

Datum
3 augustus 2015
Kenmerk
2015-0000428359

AANLEIDING

Aanleiding voor het wijzigen van de Circulaire is een verandering van beleid met betrekking tot opdrachten met een waarde tussen de €33.000,-- en €50.000,--. Voor deze opdrachten moet een afweging worden gemaakt voor de één op één gunning dan wel de meervoudig onderhandse gunning op basis van de in de Gids Proportionaliteit genoemde afwegingsaspecten. Voor controle en verantwoordingsdoeleinden is vereist dat deze afweging wordt vastgelegd in het inkoopdossier. Daarnaast moet deze motivering op grond van artikel 1.4, derde lid Aanbestedingswet 2012, op diens schriftelijk verzoek aan een ondernemer worden verstrekt.

ONDERBOUWING

Met het vaststellen van grensbedragen in de Circulaire en de daarvoor aangewezen procedures voor opdrachten onder de Europese drempelwaarde, wordt het beleid binnen het rijk geharmoniseerd. Met de Circulaire wordt aanbestedende diensten een instructie voor de procedurekeuze geboden en voor ondernemers de keuze van de aanbestedende diensten voor een bepaalde procedure transparant gemaakt.

Uit artikel 1.4, lid 1, sub a Aanbestedingswet 2012 volgt dat de keuze voor de wijze waarop de aanbestedende dienst voornemens is een overeenkomst tot stand te brengen, op basis van objectieve criteria moet worden bepaald. In de Gids Proportionaliteit wordt in dit verband in het voorschrift 3.4A toegelicht dat bij het vaststellen welke procedure geschikt en proportioneel is, de aanbestedende dienst in ieder geval acht moet slaan op de omvang van de opdracht, de transactiekosten voor de inschrijvers en de aanbestedende diensten, het aantal potentiële inschrijvers, het gewenste eindresultaat, de complexiteit van de opdracht, het type van de opdracht en het karakter van de markt. De aanbestedende dienst heeft de keuze uit drie procedures, de enkelvoudig onderhandse (één op één) gunning, de meervoudig onderhandse procedure en de nationale aanbesteding.

Enkelvoudig onderhandse (één op één) gunning en de meervoudig onderhandse procedure

Het gebruik van de meervoudig onderhandse procedure biedt door concurrentiestelling een waarborg voor het verkrijgen van een product met een goede prijs/kwaliteitsverhouding. Daartegenover staat dat ondernemers die inschrijven op een meervoudig onderhandse procedure daarbij offertekosten maken zonder de garantie dat deze kosten kunnen worden terugverdiend. Voor het rijk is het organiseren en uitvoeren van de meervoudig onderhandse procedure een bewerkelijk traject. Zo moet de aanbestedende dienst onder meer de offerteaanvraag opstellen, offertes beoordelen en de gunningsbeslissing motiveren.

Bij kleine opdrachten staan de kosten die het bedrijfsleven en het rijk moeten maken bij concurrentiestelling over het algemeen niet in een redelijke verhouding tot het voordeel dat behaald kan worden uit concurrentiestelling. Daarom ligt het in de rede kleine opdrachten één-op-één aan een onderneming te gunnen. Bij grotere opdrachten is in de basis wel sprake van een redelijke verhouding en ligt het in de rede dat die opdrachten via de meervoudig onderhandse procedure worden gegund.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De Gids Proportionaliteit geeft in de toelichting bij het voorschrift 3.4A aan wat als een 'kleine opdracht' dient te worden beschouwd: "In algemene zin kan voor de waarde van een 'kleine opdracht' voor leveringen en diensten gedacht worden aan opdrachten tot €40.000 á €50.000, voor werken wordt een bagatel (zijnde een bedrag waaronder sowieso de één op één gunning gehanteerd mag worden) tot €150.000 als reëel beschouwd. Tot de Europese drempel voor leveringen en diensten en tot een bedrag van €1.500.000 voor werken wordt een meervoudig onderhandse procedure proportioneel geacht."

Datum
3 augustus 2015
Kenmerk
2015-0000428359

In de praktijk blijkt dat op basis van de acht afwegingsaspecten uit de Gids Proportionaliteit niet alle opdrachten met een waarde van € 33.000,-- tot €50.000,-- zonder meer één-op-één gegund kunnen worden maar dat hiervoor in bepaalde gevallen de meervoudig onderhandse procedure meer in de rede ligt. In verband hiermee wordt voor opdrachten met een waarde tot €33.000,-- de één-op-één gunning als te hanteren procedure aangewezen en geldt dat voor opdrachten met een waarde vanaf €33.000,-- tot €50.000,-- de keuze voor de één-op-één gunning, dan wel de meervoudig onderhandse procedure per opdracht moet worden gemotiveerd en voor controle en verantwoordingsdoeleinden in het inkoopdossier vastgelegd. Voor opdrachten met een waarde vanaf €50.000,-- tot aan de Europese drempelwaarde ligt de meervoudig onderhandse procedure in de rede.

Dit heeft tot gevolg dat voor de motivering van de keuze procedure voor opdrachten met een waarde tot €33.000,-- en voor opdrachten met een waarde vanaf €50.000,-- tot aan de Europese drempelwaarde, kan worden volstaan met te verwijzen naar de circulaire. Voor opdrachten met een waarde van €33.000,-- tot €50.000,-- kan niet worden volstaan met te verwijzen naar de circulaire. Deze motivering van de keuze van de procedure moet een ondernemer, op grond van artikel 1.4, lid 3, Aanbestedingswet 2012 op diens schriftelijk verzoek worden verstrekt.

GRENDOVERSCHRIJDEND BELANG EN NATIONALE AANBESTEDING

Voor opdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang moet de aanbestedende dienst op grond van de Aanbestedingswet 2012 aan de opdracht een passende mate van openbaarheid geven (art. 1.7, sub b en c en 1.9, derde lid, sub b jo 1.18, en voor B-diensten art. 2.39, derde lid Aanbestedingswet 2012). Zo kunnen ook ondernemers uit andere lidstaten kennis nemen van de overheidsopdracht. Om die reden is in de Circulaire opgenomen dat in dat geval de nationale aanbesteding de meest aangewezen procedure is.

Voor de procedure van een nationale aanbesteding wordt verwezen naar het Richtsnoer Leveringen en Diensten.

Voor opdrachten voor werken vanaf het grensbedrag van € 1.500.000,- tot aan de Europese drempelwaarde geldt sowieso de nationale aanbesteding als aangewezen procedure met als doel een brede toegankelijkheid van overheidsopdrachten voor elke gerede marktpartij en het meewegen van de kwaliteiten van ondernemers in de procedure. De hogere transactiekosten van de nationale aanbesteding zijn bij een dergelijk grote opdracht als proportioneel te beschouwen.

Conform de Aanbestedingswet 2012 worden de aankondigingen van overheidsopdrachten op TenderNed bekend gemaakt.

UITZONDERINGEN

De Circulaire heeft geen betrekking op de in de Aanbestedingswet 2012 genoemde uitgezonderde opdrachten van artikel 2.23 en 2.24 en de zogenoemde B-diensten.

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Uitgezonderde opdrachten zijn opdrachten die vanwege hun aard van de toepassing van de Aanbestedingswet 2012 zijn uitgezonderd. Als gevolg daarvan zijn deze opdrachten ook uitgezonderd van de toepassing van de Circulaire. B-diensten worden naar hun aard geacht geen grensoverschrijdend belang te hebben. Daarom vallen B-opdrachten in de Aanbestedingswet 2012 onder een bijzonder regiem. Aangezien het regime voor B-diensten zonder grensoverschrijdend belang al in de Aanbestedingswet 2012 is geregeld, zijn deze opdrachten onder de Europese drempelwaarde eveneens van de toepassing Circulaire uitgezonderd.

Datum

3 augustus 2015

Kenmerk

2015-0000428359

Doordat deze opdrachten niet onder de circulaire vallen betekent dit dat, indien een ondernemer op grond van art. 1.4, lid 3 Aanbestedingswet 2012 om een motivering van de keuze procedure vraagt, hiervoor niet kan worden verwezen naar de circulaire. Deze keuze zal afzonderlijk moeten worden gemotiveerd. Voor controle en verantwoordingsdoeleinden is vereist dat deze motivering in het inkoopdossier wordt vastgelegd.

Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel 'Wijziging van de Aanbestedingswet 2012 in verband met de implementatie van aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU' verdwijnt in 2016 de categorie B-diensten en valt een groot deel hiervan automatisch onder de toepassing van de Circulaire.